

MARJAN LIPIČNIK

Marjan Lipičnik (1961 -)

Isti, TUMPECCET, rkp., 1985.

Isti, koresp.

LJUBEZEN

Štajerska,

koliko tisočernih izvirov ponujajo tvoja prsa bogata,
naobljenih hribov, poteklih studencev, hudourno kipečih;
koliko jablan cveti zate tvojo pomlad pisanih mavric
in krasne planjave dehti vonj omamen, sladak;
koliko svetlih rojev čebeljih, ptic jat, prešernih vetrov
rojeva tvojo sladkost; znova v tebi zorijo češnje,
tvoj sok rdečih lic;
koliko teh vetrov se podi čez tvoje doline in hribe,
opustele visoravni podrtih kozolcev pomnikov in kašč.

V ušesih tvojih ljudi so govorice mehke in trde,
kot skorja življenja na rodni ali suhi zemlji,
polt pražnje oblečenih, rjavih kmetic kot rezina,
kot krajec kruha, ki se odreže k posušeni slanini,
za kosce in kopačem vinogradnikom v gosteh,
in fižolova solata dninarjem, pomladni regrat z jajci, -
lepo dišeča, temna jajca domačih kur, kokoši s petelinom,
kakršnega nima cela vas, že ob četrti zjutraj to razglaša,
vrišč dvorišč ves dan, žvenket sijočih in neutrudnih motik;
popoldan na koncih njiv, na vrh goric krohot in vrisk za konec
daleč prek mešanih gozdov in sadovnjakov rožnih
za mladenke, ki najvrednejšega vasovalca pozdravijo z roko,
oko pa zbegano predse in v daljavo, nihče ne bo opazil,
kar ve že cela vas, da se mlada dva ljubita naskrivaj močno.

*Odtečejo solze, odšla je hčerka v sosednjo vas v belini,
oča so odnesli na drugi svet, mimogrede, vsi v črnini;
otroci odrastejo od včeraj, danes so že možje in pojdejo
skozi vas naglas pojoč, nekdo se zjoče in stegnil bo roko v
pozdrav; visoko v krošnjah bujnih gozdov pa kot da se ne ve
za ljudske tegobe, radosti; večni mir v nežnem sozvočju
poraja nov dan, novo noč, ko zdrсне sonce izza oblakov
v horizont kopastih, sivih, prelepih štajerskih hribov...*

x x x

ZIMA

*Moj strup so pile črne žabe,
ki pojejo zvečer v vaški mlaki,
moj strup so grenke sline po pelinu,
zvrhan kelih zmotenih pijač in sok
iz ran trpinčenih živali ter greh
vesoljni, kakršnega si ne umisli
moj vladar, ki je mogočen, star,
moj tiran;
kdor gre v reko, ga utopim, zadavim,
otroke strašim z njim, grozeče privide
naredim, se skrijem v temne kote host,
v širni les volkov in zlobcev, kričavih
vej, odlomljenih v bledem lesku, le
njih se še bojim in mene se boje,
ker sem večna v nemi mori,
vsak dan;
ne marajo zame, jaz sebi sem dovolj,
ne maram lutk, ki plešejo po vasi,
razkrilim sprevod mrtvaški in se zavrtim,
od koder pljusk in mečava bije,
kamor se vprega zlatih sercev skrije,
ta svet bo moj, ostal bo moj,
takrat, ko se zvrne v prah sovražnik,
ko v Gajino naročje poleti Uran.*

x x x

IMANENCA

Vse je rutina,
rutina moje pesmi,
in želja pesmi je rutina.
Rutina je nevezana beseda
in vezan verz je prav tako rutina.
Rutina je v pesmi smrt
in življenje je le rutina.
Rutina so soneti,
rutina so troheji
in ljubezen je rutinska
in pesem o ljubezni je rutina.

Rutina je rutina
ter pesem o rutini je rutina.

kar tako

... in voda bo vino,
in kruh iz kamenja;
nažrl se bom vode
in pijan obležal
na kruhovi potici!

x x x

ZADOVOLJNA REDKOST

*Nenadoma sem odkril,
da sem Bog,
tri osebe:
nepojmljiv in večen,
strog in nepravičen,
neviden, nekje.
Sploh veste,
kakšen občutek je to,
biti Bog,
igraš se,
mešaš blato,
smešne možičke
potiskaš v nasprotja,
in kakor se ti zdi,
izbereš konec?
Zastrupljam, ni težko,
in kako je smešno,
ko se razjezim,
ko z molitvijo v očeh
nemočni in ponižni
prosijo še za večje zlo,
oh, kako lepo je to.*

x x x

REDKO ZADOVOLJSTVO

Sedaj ne vem,
je li res,
da menihi ženske
ljubijo bolj strastno -
že zaradi tega
bi postal menih,
spodrecal bi si kuto
in kako bi skakal
po poljih človeške neumnosti;
saj to je res,
morda ne,
da v kloštrskih kletih
zorijo najboljša vina -
že zaradi tega
bi postal menih;
prek obzidja zrl bi v doline
in se smejal jim,
ki častijo lepe nade;
kaj vem - kako
sem čul to,
da v tihih hodnikih samostana
so takšna čtiva, neprebrana -
že zaradi tega
bi postal menih,
pogrnil bi si mizo zadovoljstva
in zaplul v morje nepoznana,
a spet na ceste sred' življenja!

x x x

SREDICA

*Potegni s tanko črto,
kjer se z rezili prilegata
dva noža,
vpikni se v slast
spajanja dveh igel,
to je ikebana umetnosti,
rahločutnost, zbranost,
vdana misel smiselnemu
obstoju nad gladino,
ki se izniči v manjšo,
kot so te stične točke.
In to je tulec, v katerega
pospraviš vse to.*

x x x

PREAMBULA

*Pozdravljam vas, najplemenitejši sinovi zbora
sužnjev tega tiranskega sveta, ki melje in
izmeče zase vse biljke polja neugnanega.
Skozi špranje vrat, ki zrejo na množico v monoklu
resnice navdahnjeno, se je v sobano razigrane
pesmi naselil dvom in trepet, ki plašnim
srnam stre življenje in noč zanj izgubi krik
sove, plahutave sojenice.*

*Prek poljane, lepše ni nikjer, mojega razgleda,
sonce bleščavo pase izgubljene iluzije in pojoči
veter v holmih, dragah, majavo sluti propad
poraščenih obrobkov. Solze nepozabnih izvirkov
iz popačenih ledenikov, globoke talnice med
žametnozelenim kamenjem pripljujejo v plastične
struge nikakršnih izlivov. V sotočjih, kjer se
v razpenjenju valov kroti neizmerna razposajenost,
klokotanje motne, oljne kraste in se mi zazdi,
kot bi iz mojih pupil tekkel gnoj, ki ga ne bi
mogel obrisati. Vraževerne sence se sklanjajo
nad gladino in pljujejo s svojih črvinah listov
v podnožje, v svoje korenine rjaste bolečine.*

*Umazan sneg je požadil breg in v temini smrek
odpadlo igličevje. Iz stopinj, ki se vzpenjajo
iz teh, rastejo opletave poti, kakršne se končajo
v januarjih hude zime.*

Ljudje umirajo oktobra!

*Posilijo jih nezadržni valovi megle. V slabo zaprtih
oknih, skozi ključavnice in tanke stene zaslišijo
stok, ječanje in vzamejo življenje šibkim ter
slabotnim. Takšna je naravna smrt, redka, a kljub
temu obžalovana. Brezumje v črnih plaščih na
belo pogrnjenih odrih zija iz pravadnine.*

*In vendar se vrti, ta moj svet, in tvoj, naših
pet zemljin, sprtih, lačnih, polnih
kompromisov, prepadov med dvema ledenima gorama!*

*Neskončna zmeda: če na Severu hočejo s
Severnice sneti sij, Jug komajda, lačen
motnih predstav, nezavedno zre Južni križ.*

*Atomska doba kuri peklenški ogenj suhih telesc,
ki so prilezla v doline z zadnjimi napori,
v taborišča rdeče prekrizanih šotorov.*

*Bljuvanje smrtno lačnih ne bo pognojilo
prašne, sedaj puščave, ne bo zganilo vesti
zmerne pasu in petičnih bogatašev.*

*Skrknjenih ognojkov, zapletenih v ožilja,
bodo pocrkali pod težo lastnih "Nobelovih
nagrad" in vseh zaslug, ki so jih ali niso
storili za nomade 20. stoletja, le da jim bo
blestel njihovo ime.*

*Smrt kosi ulice East New Yorka, bogatega L. A.,
Takaido prebivalce, bahreinske pozlačence,
sprehajalce na Praterju, Hyde in Vondel Parku
ter medvede ob Jauzi!*

*Rumeno žalost prinesi na preobložena omizja,
zamaščene prte kolcajočih požruhov!*

-----
*Ne, pusti jih! Ko bodo spregledali in
porušili vletajoče bombnike strasti, se jim
bo iz globoko zamrznjenega srca odprl nov
vidik življenja, ki ga sedaj, žal, res ne slutijo!*

*Tedaj, želim si, da ne bo prepozno, bo
majhen zbor, TUMPECCET, devet deklet, zapel
simfonijom, ki ni uspela Verdiju, ne Lennonu
in ne Alpertu in*

*ves svet bo z njimi,
s falseti, globokih altov in tenorjev
dosegel dvojni C!*